

Sygn. akt V Ca 276/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Staszewska (spr.)
Sędziowie:	SSO Oskar Rudziński SSR del. Maksymilian Wesołowski
Protokolant:	Urszula Widulińska

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego (...) w Warszawie

z dnia 25 lipca 2011 r., sygn. akt II Cupr 67/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od A. P. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 980,44 (dziewięćset osiemdziesiąt 44/100) złotych z ustawowymi odsetkami od 15 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 210 (dwieście dziesięć) złotych, zaś w pozostałym zakresie powództwo oddala;

2. w pozostałym zakresie oddala apelację;

3. zasądza od A. P. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 157 (sto pięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 276/12

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego (...) w dniu 8 listopada 2010 r., (...) S.A. w W. żądała zasądzenia od A. P. kwoty 1.323,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Uzasadniając żądanie powódka wyjaśniła, że dostarczała gaz do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W., w którym pozwany zameldowany jest

na pobyt stały, w związku z czym – jej zdaniem, doszło do zawarcia per facta concludentia umowy o dostarczanie gazu, na mocy której pozwany winien był zapłacić za dostarczony gaz. Na dochodzoną pozew kwotę składa się należność główna za dostarczony gaz w kwocie 980,44 zł oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 227,70 zł z tytułu opóźnienia w spełnieniu świadczenia, jak również odsetki w kwocie 115,36 zł od należności zapłaconych po terminie. Faktury wystawione były dla poprzedniego odbiorcy gazu - S. P., który zmarł w 1997 r., o czym powódka nie wiedziała. Z ostrożności procesowej, jako alternatywną podstawę dochodzonego roszczenia, powódka wskazała art. 405 k.c.

Sąd Rejonowy wydał w ten sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, od którego pozwany wniósł przeciw. Pozwany podniósł, że powód wniósł również przeciwko pozwanemu pozew do Sądu Rejonowego (...), który został cofnięty, wobec czego Sąd ten postanowieniem z 11 września 2010 r. postępowanie umorzył. Nadto pozwany wskazał na swą sytuację materialną, wyjaśniając, że od ponad roku jest bezrobotny i obecnie utrzymuje się ze zbieractwa surowców wtórnych.

Po rozpoznaniu sprawy wskutek wniesionego sprzeciwu, Sąd Rejonowy (...) wyrokiem z 25 lipca 2011 r. oddalił powództwo w całości.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd przedstawił wywód prawny z powołaniem się na wyrażoną w art. 6 k.c. zasadę ciężaru dowodu, wyjaśniając, że powód nie wykazał, że pozwany stał się stroną umowy o dostarczanie paliwa gazowego, w miejsce swojego ojca S. P., a załączone do akt faktury wystawione zostały dla S. P..

Za niezasadne Sąd uznał też dochodzenie roszczenia na drugiej podstawie prawnej, tj. z art. 405 k.c., bowiem powód nie przedstawił wystarczających dowodów na fakt, że to pozwany uzyskał korzyść majątkową wskutek tego, że czerpał paliwo dostarczane do lokalu przez powoda. Z zaświadczenia o zameldowaniu wynika, że w lokalu prócz pozwanego, były zameldowane tymczasowo również inne dwie osoby, które także mogły korzystać z gazu.

Powódka zaskarżyła powyższe rozstrzygnięcie w całości, wnosząc o zmianę wyroku przez uwzględnienie powództwa, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, zarzucając:

- naruszenie prawa procesowego wskutek wadliwej oceny materiału dowodowego sprawy, w szczególności poprzez uznanie, że powódka nie udowodniła faktu zamieszkiwania pozwanego w lokalu, choć pozwany odbierał korespondencję kierowaną do niego przez powódkę na adres lokalu,
- naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 6, art. 60 i art. 384, art. 405 i art. 535 w związku z art. 555 k.c.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Zarzut naruszenia prawa procesowego w kształcie sformułowanym przez powódkę jest oczywiście bezzasadny. Wbrew twierdzeniom apelującej, Sąd Rejonowy w żadnym fragmencie uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie postawił tezy, że pozwany w lokalu nie zamieszkuje. Sąd Rejonowy zauważył jedynie, że prócz pozwanego w lokalu były zameldowane tymczasowo jeszcze inne osoby. Ustalenie to wprost wypływa z dowodu z zaświadczenia wydanego przez Urząd (...) (k. 9), według którego w okresie od września 2008 r. do listopada 2009 r. w lokalu prócz pozwanego były zameldowane dwie inne osoby, w tym obywatelka Wietnamu.

Podniesione w apelacji zarzuty naruszenia prawa materialnego kwestionują przyjętą przez Sąd Rejonowy ocenę obu wskazanych alternatywnie podstaw dochodzonego roszczenia. Odnosząc się do tych zarzutów wyjaśnić należy, że materiał dowodowy sprawy nie daje podstaw do uznania, że pomiędzy stronami per facta concludentia doszło do zawarcia umowy o dostarczanie paliwa gazowego. Aby można było mówić o zawarciu w ten sposób umowy, obie strony stosunku prawnego powinny mieć świadomość drugiej strony umowy. Jak trafnie zauważył Sąd Rejonowy, faktury były wystawiane przez powódkę na nazwisko nieżyjącego ojca pozwanego. Wniosek z tego płynie taki, że powódka nie wiedziała nawet komu w rzeczywistości dostarcza paliwo gazowe, stąd o zawarciu pomiędzy stronami umowy nie może być mowy. W konsekwencji brak jest podstaw do przyjęcia kontraktowej odpowiedzialności pozwanego za paliwo gazowe zużyte w lokalu.

W świetle treści sprzeciwu wniesionego przez pozwanego, bezsporne jest to, że paliwo gazowe w ilościach wskazanych na fakturach zostało zużyte przez odbiornik gazu zainstalowany w lokalu. Nawet więc jeśli w lokalu przejściowo były zameldowane inne osoby, wobec treści zarzutów podniesionych przez pozwanego, nie może być kwestionowany fakt to, że pozwany wzbogacił się korzystając z paliwa gazowego i nie płacąc za nie. Skoro pozwany nie zaprzeczył, że wzbogacił się kosztem powódki, dowodzenie tego faktu było zbędne, gdyż należało zastosować reguły z art. 230 w związku z art. 229 k.p.c. Dwie osoby tymczasowo zameldowane w lokalu, o jakich mowa w zaświadczeniu urzędu (...), nawet jeśli korzystały z paliwa gazowego, mogły to czynić na podstawie zezwolenia danego im przez pozwanego, np. w ramach zawartej umowy podnajmu lokalu.

W konsekwencji powyższego roszczenie powódki oparte na podstawie prawnej z art. 405 k.c., stosowanego w związku z art. 410 § 1 k.c., należało uznać za zasadne. Dostarczenie przez powódkę do lokalu paliwa gazowego, o łącznej wartości 980,44 zł, było świadczeniem nienależnym, w rozumieniu art. 410 § 2 k.c.

Trudna sytuacja materialna pozwanego nie może prowadzić do oddalenia powództwa w oparciu o art. 5 k.c., do czego pozwany zapewne dążył, opisując w sprzeciwie swą sytuację majątkową. Zbyt mało informacji na temat swego stanu materialnego pozwany przedstawił Sądowi, by ten szczególny przepis prawa mógł znaleźć zastosowanie.

Ponieważ termin spełnienia świadczenia z tytułu zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia nie jest oznaczony w przepisie prawa, ani tym bardziej w umowie, której przecież nie było, stosownie do art. 455 k.c. świadczenie to powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Powódka nie przedstawiła dowodu wezwania do spełnienia świadczenia przed wytoczeniem pozwu w sprawie niniejszej. Za dowód wezwanie nie mogą być uznane załączone do pozwu faktury, które wystawione zostały dla ojca pozwanego. Dlatego też za równoznaczne z wezwaniem do spełnienia świadczenia należy uznać doręczenie pozwanemu odpisu pozwu, co nastąpiło 14 stycznia 2011 r. (k. 69). Odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, należne powódce na podstawie art. 481 § 1 k.c., mogły zostać zasądzone dopiero od dnia następnego, po dniu wezwania do spełnienia świadczenia.

Uwzględnieniu powództwa nie stoi na przeszkodzie fakt, że pomiędzy stronami przed innym Sądem tyczyła się sprawa o to samo roszczenie. W tamtej sprawie pozew został cofnięty bez zrzeczenia się roszczenia, a zatem stosownie do art. 203 § 2 k.p.c. nie wywołał on żadnych skutków prawnych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy zmienił częściowo zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zaś w pozostałym zakresie oddalił apelację (art. 385 k.p.c.). O kosztach postępowania w obu instancjach orzeczono stosownie do art. 100 zdanie 2 k.p.c.